

BRANDWEER

Fryslân

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Achtkarspelen
T.a.v. B. Postma
Stationsstraat 18
9285 NH Buitenpost

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum 25 mei 2022
Onze referentie UIT/21868 Z/22/00008786
Uw referentie 21510
Uw brief van 10 mei 2022

Behandeld door R. Reiker
Doorkiesnummer 088-2298652
E-mail r.reiker@brandweerfryslan.nl

Bijlagen 1

Pand-ID 0059010000844164

Onderwerp Advies RO - Woonbestemming – Tillewei 21, Drogeham

Geacht college,

Op 10 mei 2022 heeft Brandweer Fryslân uw bericht ontvangen met de mogelijkheid om advies te geven op een plan om aan de Tillewei 21 te Drogeham een agrarische bestemming om te zetten naar een woonbestemming. Ons belang is om de fysieke veiligheid en de brandweertzorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die wij hiermee nastreven zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding. Daarom reageren wij middels dit advies op de toegezonden stukken.

Uitwerking

Het voorliggende advies betreft een advies op grond van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Wet veiligheidsregio's (Wvr) in relatie tot omgevingsveiligheid en de brandweertzorg. De uitwerking hiervan is in de bijlage opgenomen.

Advies

Brandweer Fryslân heeft geen bezwaar tegen de bestemmingswijziging. Wel voorzien wij in het plangebied een aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid en de zelfredzaamheid. In overeenstemming met de punten die genoemd zijn in deze bijlage adviseert Brandweer Fryslân daarom om:

- De paragraaf 'externe veiligheid' in het wijzigingsplan te vullen met de elementen behorende de verantwoordingsplicht. Dit advies – de onderdelen externe veiligheid en advies risico's en brandweertzorg - kan hiervoor gebruikt worden;
- Het handelingsperspectief dat genoemd staat bij de zelfredzaamheid met de initiatiefnemers te communiceren.

Mocht u naar aanleiding van deze brief een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken voor een terugkoppeling naar de lokale brandweerpost.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 2 van 8

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze,

ing. S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 3 van 8

Bijlage 1:

Toelichting op het advies van Brandweer Fryslân

Advies RO - Woonbestemming – Tillewei 21, Drogeham

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 4 van 8

1. Situatie

Met dit initiatief wordt een bedrijfswoning en hoofdschuur verbouwd tot één grote nieuwe woning/ woonboerderij. Hiervoor wordt de bestemming 'Agrarisch – paardenhouderij' gewijzigd naar 'Wonen – woonboerderij'.

Het gebruik van de woning zal zijn voor een groot, samengesteld gezin waarbij een ouderstel met opgroeiende kinderen, een broer en wederzijdse ouders inwonen. Hierbij is sprake van één huishouden.

2. Externe veiligheid

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied een aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid.

Het plangebied ligt niet binnen een invloedsgebied van risicovolle inrichtingen en basisnetroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water of het spoor. Wel ligt het in een invloedsgebied van zeven aardgasbuisleidingen. Tevens ligt het binnen de 100% letaliteitscontour van twee van deze leidingen. Externe veiligheid is daarmee relevant.

Op basis van artikel 12 Bevb dient het groepsrisico verantwoord te worden.

Advies

Brandweer Fryslân adviseert om:

- De paragraaf 'externe veiligheid' in het wijzigingsplan te vullen met de elementen behorende de verantwoordingsplicht. Dit advies – de onderdelen externe veiligheid en advies risico's en brandweezorg - kan hiervoor gebruikt worden.

2.1. Extern veiligheidsscenario 'fakkelbrand'

Een relevant scenario dat gerelateerd is aan de verantwoordingsplicht op basis van het Bevb is een fakkelbrand. Een breuk in de gasleiding, bijvoorbeeld als gevolg van (graaf)werkzaamheden, zorgt ervoor dat het aardgas onder hoge druk (80 bar) uitstroomt. In eerste instantie is er nog geen ontsteking en is er de mogelijkheid dat de omgeving ontruimd wordt.

Door een aanwezige ontstekingsbron nabij de lekkage ontsteekt het brandbare gas binnen enkele minuten, waardoor een fakkelbrand optreedt. Het effect van een fakkelbrand is warmtestraling. Omdat het plangebied in de 100% letaliteitscontour ligt, is het aannemelijk dat iedereen binnen het effectgebied en die contour (binnen- en buitenhuis) komt te overlijden en er schade en brand in de omgeving ontstaat. Vluchten voorafgaande aan de ontsteking is dus essentieel om grote hoeveelheid slachtoffers te kunnen voorkomen.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 5 van 8

De inzet van de brandweer zal er primair op gericht zijn om het gebied proberen te ontruimen. Bij ontsteking zal de brandweer zich vanwege de te hoge stralingscontouren richten op het effectgebied.

2.2. Proactie

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen aandachtspunt met betrekking tot proactie.

Kader

Met de ruimtelijke ordening kan onveiligheid worden weggenomen. Vanuit de regelgeving is er reeds geregeld dat (beperkt) kwetsbare objecten niet binnen de plaatsgebonden risico 10^{-6} contour (PR 10^{-6}) en/ of belemmeringsstroken mogen liggen. Daarnaast is het onwenselijk dat de groepsrisico-curve de oriënterende waarde overschrijdt.

Vanuit het externe veiligheidsperspectief is het tevens wenselijk dat (beperkt) kwetsbare objecten in ieder geval buiten de 100% letaliteitscontour gesitueerd worden, en bij voorkeur ook buiten de 1%-letaliteitscontour, en zo ver mogelijk van de risicobron af.

Toets

Kijkende naar het plangebied:

- Is de woonbestemming ten opzichte van de aardgasbuisleidingen in de onderhavige planologische situatie toelaatbaar;
- Is er sprake van een verbouwing en daarmee een bestemmingswijziging binnen een 100% letaliteitscontour.

Advies

Omdat er reeds sprake is van een bedrijfswoning en er niet sprake is van nieuwbouw, ziet Brandweer Fryslân geen noodzaak om hierover een opmerking te plaatsen.

3. Advies risico's en brandweezorg

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweezorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer de opkomsttijd, de bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de zelfredzaamheid.

3.1. Scenario 'gebouwbrand'

Het meest waarschijnlijke scenario is een woningbrand. Gelet op de aard van het bouwwerk (woning in een voormalige agrarische inrichting) is een volledig ontwikkelde brand van de

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 6 van 8

woning een realistisch scenario. Dit beschouwende als maatgevend scenario zal de inzet van de brandweer er primair op gericht zijn om branduitbreiding naar andere bouwwerken – bijvoorbeeld als gevolg van vlieg vuur - te voorkomen en om de brand te blussen. Een dergelijke (boerderij)brand wordt bestreden door meerdere brandweervoertuigen.

In geval er sprake is van een beginnende brand zal de brandweer nog een redding en/ of een brandbestrijding binnen in het gebouw kunnen uitvoeren. Dit met het doel om personen in veiligheid te brengen en dat de brand klein blijft en het bouwwerk behouden kan worden. Een goede opkomsttijd, bereikbaarheid en bluswatervoorziening is hiervoor essentieel. Bij een escalerende brand zal de brandweer het gebouw niet meer kunnen betreden en zal de brandweerinzet dus gericht zijn op bescherming van de omgeving.

3.2. Opkomsttijd

Brandweer Fryslân voorziet in en nabij het plangebied geen knel-/aandachtspunt met betrekking tot de opkomsttijd.

Kader

Volgens Dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân valt het plangebied onder brandrisicogebied 3, waarbij een norm van 15 minuten geldt voor de opkomsttijd. Hoe hoger de opkomsttijd, des te groter de kans dat het volledige pand verloren gaat. Ook de kans op een succesvolle redding van in nood verkerende personen neemt af naarmate de opkomsttijd toeneemt.

Toets

De berekende opkomsttijd voor het eerst aankomende blusvoertuig in het plangebied ligt nabij de 8 minuten en voldoet daarmee aan de geldende normen.

3.3. Bereikbaarheid

Brandweer Fryslân voorziet in en nabij het plangebied geen knel-/ aandachtspunt met betrekking tot de bereikbaarheid.

Kader

Om een incident te kunnen bereiken is een (openbare) weg nodig die minimaal 4,5 meter breed is, meer dan 4,2 meter vrije ruimte in de hoogte heeft en die berekend is op een totaalgewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton. De benodigde bochtenstraal is R5.5 en R10. Om een brandweervoertuig te kunnen opstellen en om gebruik te maken van alle rondom aangebrachte materiaalkasten zijn deze afmetingen ook nodig.

De brandweer hanteert als uitgangspunt voor de incidentbestrijding dat een locatie via een tweede onafhankelijke route benaderbaar moet zijn. Dit is noodzakelijk, omdat niet gegarandeerd kan worden dat de voor de hand liggende route altijd bruikbaar is.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786

Pagina 7 van 8

Tot slot moet bij dergelijke woonboerderijen tot op 10 meter van de ingang opgesteld kunnen worden, zodat 50 meter inzetdiepte in de woonboerderij gegarandeerd is. Dit is van belang, omdat de lengte van de slang op een brandweerwagen 60 meter is.

Toets

Kijkende naar het plangebied:

- is deze gelegen aan een breed aangelegde weg;
- is deze via een tweede onafhankelijke route te benaderen;
- is de ingang van de woonboerderij tot 10 meter te benaderen.

De situatie voldoet daarmee aan de vereisten.

3.4. **Bluswater**

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied geen knel-/ aandachtspunt met betrekking tot het bluswater.

Kader

Gewenst is dat binnen 6 minuten minimaal 1.000 l/min beschikbaar is voor de eerste brandbestrijding. Dit kan ten eerste gerealiseerd worden door af te leggen op een brandkraan met een opbrengst van minimaal 60 m³/uur die op maximaal 100 meter van de opstelplaats ligt. Ook kan het via geschikt openwater dat op maximaal 8 meter van de opstelplaats ligt, waarbij de geschiktheid afhankelijk is van factoren zoals begroeiing en waterspiegel.

Daarnaast is het gewenst dat in geval van een sterk escalerende brand er binnen 1.000 meter openwater aanwezig is, zodat binnen 60 minuten inzet van het grootschalig watertransport mogelijk is.

Toets

Kijkende naar de eerste brandbestrijding in het plangebied ligt er, vanaf het plangebied gerekend, op ongeveer 60 meter afstand een brandkraan op een waterleiding met voldoende diameter. De situatie voldoet daarmee - voor wat betreft de eerste brandbestrijding - aan de vereisten.

In geval zich een sterk escalerende brand voordoet, dan is er binnen 1.000 meter geschikt openwater aanwezig en kan binnen 60 minuten grote hoeveelheid bluswater door het grootschalig watertransport geleverd worden. De situatie voldoet daarmee - voor wat betreft een escalerende brand - aan de vereisten.

3.5. **Zelfredzaamheid**

Brandweer Fryslân voorziet in het plangebied een aandachtspunt met betrekking tot zelfredzaamheid.

BRANDWEER

Fryslân

Brief: UIT/21868 Z/22/00008786
Pagina 8 van 8

Kader

Bij het opstellen van het bestemmingsplan moet ingegaan worden op de zelfredzaamheid. Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied.

Toets

In de meegezonden documentatie is niks gevonden dat duidt op een mogelijk beperkende zelfredzaamheid.

In geval vluchten tot de mogelijkheid bestaat, dan zijn er verschillende vluchtwegen aanwezig, kan in verschillende richtingen gevlucht worden en zijn deze van voldoende capaciteit.

In geval er een fakkelbrand in een buisleiding plaatsvindt en waarbij deze op afstand ligt – buiten de 100% letaliteitscontour –, dan biedt het bouwwerk bescherming tegen de effecten en zullen de aanwezigen in de woning moeten blijven.

Advies

Brandweer Fryslân adviseert om:

- Het handelingsperspectief met de initiatiefnemers te communiceren.

4. Eindadvies

Brandweer Fryslân heeft geen bezwaar tegen de bestemmingswijziging. Wel voorzien wij in het plangebied een aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid en de zelfredzaamheid. In overeenstemming met de punten die genoemd zijn in deze bijlage adviseert Brandweer Fryslân daarom om:

- De paragraaf 'externe veiligheid' in het wijzigingsplan te vullen met de elementen behorende de verantwoordingsplicht. Dit advies – de onderdelen externe veiligheid en advies risico's en brandweezorg - kan hiervoor gebruikt worden;
- Het handelingsperspectief dat genoemd staat bij de zelfredzaamheid met de initiatiefnemers te communiceren.